

Til lovforslag nr. L 47

Folketinget 2016-17

Betænkning afgivet af Sundheds- og Ældreudvalget den 6. december 2016

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om en brancheadministreret registreringsordning for alternative behandlere

(Ændring af kiropraktorers forbeholdte virksomhedsområde m.v.)

[af sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde)]

1. Ændringsforslag

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet 7 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 27. oktober 2016 og var til 1. behandling den 18. november 2016. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundheds- og Ældreudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og sundheds- og ældreministeren sendte den 23. august 2016 dette udkast til udvalget, jf. SUU alm. del – bilag 683 (folketingsåret 2015-16). Den 27. oktober 2016 sendte sundheds- og ældreministeren de indkomne høringsvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Forsikring & Pension.

Sundheds- og Ældreministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til sundheds- og ældreministeren og 3 spørgsmål til sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som disse har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (udvalget med undtagelse af S og SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget kan tilslutte sig lovforslaget, som bl.a. medfører, at fysioterapeuter og registrerede alternative behandlere med minimum 250 timers uddannelse inden for manuel behandling fremadrettet kan tilbyde borgere manipulationsbehandling af rygsøjlen. Dansk Folkeparti forudsætter, at registrerede alternative behandlere er forsikret, i tilfælde af at der påføres patienten skade under behandlingen.

Dansk Folkeparti vil gøre opmærksom på, at mange alternative behandlere ikke kan blive registreret som »registreret alternativ behandler«, fordi de har en sundhedsautorisation. Dansk Folkeparti fremsætter derfor et ændringsforslag for at imødegå dette, med henblik på at autoriserede sundhedspersoner fremadrettet også kan være registrerede alternative behandlere.

Det Konservative Folkepartis medlem af udvalget støtter til fulde lovforslaget om en ændring af kiropraktorers forbeholdte virksomhedsområder m.v. Det Konservative Folkeparti ønsker i den forbindelse at fremhæve høringssvarene fra Danske Fysioterapeuter og Body SDS, som giver en afgørende forståelse for baggrunden for lovforslaget. Samtidig ønsker Det Konservative Folkeparti at gøre opmærksom på Parker Institutets litteraturstudie af risikoen ved manipulationsbehandling og sammenhængen mellem manipulationsbehandling og opståede skader. Litteraturstudiet viser, at den mulige sammenhæng mellem manipulation af led og patient-skader er meget, meget lille.

Et *mindretal* i udvalget (S) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil ved 2. behandling redegøre for sin stilling til de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget kan ikke støtte lovforslaget. Sundhedsstyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed anbefaler i en undersøgelse fra april 2016, at manipulationsbehandling af rygsøjlen forbliver forbeholdt læger og kiropraktorer. Det begrundes med, at der er beskrevet alvorlige skadefølger af manipulation af halshvirvelsøjlen af blivende funktionsnedsættende karakter. Læger og kiropraktorer får som led i deres uddannelse viden og erfaring om indikationer og eventuelle kontraindikationer i forhold til at manipulere rygsøjlen, hvilket behandlere med anden uddannelsesmæssig baggrund ikke nødvendigvis får. Manipulation af kroppens perifere led er ifølge undersøgelsen ikke forbundet med samme patientsikkerhedsmæssige risici.

Socialdemokratiet mener, at man bør følge de fagligt funderede anbefalinger fra den øverste nationale sundhedsmyndighed i Danmark om, at manipulation af rygsøjlen bør forblive forbeholdt læger og kiropraktorer. For Socialdemokratiet er patienternes sikkerhed altafgørende, og denne del af lovforslaget vægter efter Socialdemokratiets opfattelse ikke patienternes sikkerhed højest. Gigtforeningen, hvis patienter i høj grad er blandt den gruppe af patienter, der får foretaget manipulation af rygsøjlen, giver i deres hørings svar på patienternes vegne ligeledes udtryk for en dyb bekymring over denne del af lovforslaget.

Lovforslaget forudsætter endvidere, at registrerede alternative behandlere, der med lovforslaget fremadrettet får mulighed for at foretage manipulationer af rygsøjlen, skal have en obligatorisk ansvarsforsikring til dækning af skader påført ved behandlingen, idet de i modsætning til autoriserede sundhedspersoner ikke er omfattet af Patienterstatningen. Som bemærket af Forsikring & Pension i deres hørings svar findes der dog på nuværende tidspunkt ikke et forsikringskoncept, der kan tilbyde en sådan ansvarsforsikring. Socialdemokratiet finder det besynderligt, at lovforslaget behandles, inden en mulighed for at føre en så væsentlig del af forslaget ud i verden, er afklaret. Lovforslagets konsekvenser for patientsikkerheden er på baggrund af ovenstående for alvorlige til, at Socialdemokratiet kan støtte lovforslaget.

Socialistisk Folkeparti stemmer ja til lovforslaget ved 3. behandling, selv om der endnu ikke foreligger en forsikringsaftale i forhold til registrerede alternative behandlere ved lovforslagets vedtagelse. Sundhedsministeren har dog i svaret på spørgsmål nr. 3 til lovforslaget understreget, at Sundheds- og Ældreministeriet er i en tæt og konstruktiv dialog med Forsikring & Pension, og at ministeren på den baggrund forventer en løsning på forsikringsspørgsmålet i nær fremtid.

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til

at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg med undtagelse af S og SF):

Til § 1

1) I den under *nr. 3* foreslåede ændring af § 52 udgår *stk. 6*.

Stk. 7 og 8 bliver herefter *stk. 6* og *7*.
[Konsekvens af ændringsforslag nr. 2 og 3]

Til § 2

2) Efter *nr. 2* indsættes som nyt nummer:

»01. § 1, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2*. En alternativ behandler defineres i denne lov som en person, der udøver sundhedsmæssig virksomhed uden for det offentligt finansierede sundhedsvæsen, og som ikke er omfattet af Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn med den sundhedsfaglige behandling, der udføres af personer inden for sundhedsvæsenet.«

[Ændring i definitionen af en alternativ behandler, så autoriserede sundhedspersoner, der tillige er alternative behandlere, kan omfattes af loven, under forudsætning af at de opfylder de krav, der stilles til registrerede alternative behandlere]

3) Efter *nr. 2* indsættes som nyt nummer:

»02. Efter § 1 indsættes før overskriften før § 2:

»Lovens anvendelsesområde

§ 1 a. Loven finder anvendelse for registrerede alternative behandlere og for autoriserede sundhedspersoner, der tillige er registrerede alternative behandlere i medfør af lovens § 3. En registreret alternativ behandler kan både være en person uden sundhedsfaglig autorisation og en person med en sundhedsfaglig autorisation.«

[En præcisering af lovens anvendelsesområde, så alternative behandlere, der tillige er autoriserede sundhedspersoner, kan blive registrerede alternative behandlere]

4) I den under *nr. 3* foreslåede § 3 a indsættes i *stk. 1, nr. 2*, efter »behandler«: », der ikke tillige er en autoriseret sundhedsperson,«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 2, hvor alternative behandlere, der tillige er autoriserede sundhedspersoner, har ret til at blive registrerede alternative behandlere af de af Sundhedsstyrelsen godkendte foreninger, under forudsæt-

ning af at de opfylder de krav, der stilles til registrerede alternative behandlere]

5) I den under nr. 3 foreslåede § 3 b indsættes i stk. 2 efter »behandler«: », der ikke tillige er en autoriseret sundhedsperson,«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 2, hvor alternative behandlere, der tillige er autoriserede sundhedspersoner, har ret til at blive registrerede alternative behandlere af de af Sundhedsstyrelsen godkendte foreninger, under forudsætning af at de opfylder de krav, der stilles til registrerede alternative behandlere]

6) I den under nr. 3 foreslåede § 3 b indsættes i stk. 3 efter »behandler, der«: »ikke tillige er en autoriseret sundhedsperson, og som«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 2, hvor alternative behandlere, der tillige er autoriserede sundhedspersoner, har ret til at blive registrerede alternative behandlere af de af Sundhedsstyrelsen godkendte foreninger, under forudsætning af at de opfylder de krav, der stilles til registrerede alternative behandlere]

7) I den under nr. 4 foreslåede § 5 a indsættes efter »behandler,«: »der ikke tillige er en autoriseret sundhedsperson, og«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 2, hvor alternative behandlere, der tillige er autoriserede sundhedspersoner, har ret til at blive registrerede alternative behandlere af de af Sundhedsstyrelsen godkendte foreninger, under forudsætning af at de opfylder de krav, der stilles til registrerede alternative behandlere]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Med ændringsforslaget ophæves lovforslagets § 52, stk. 6, hvoraf det fremgår, at autoriserede sundhedspersoner, der opfylder de krav, der stilles til registrerede alternative behandlere, jf. § 3 i lov om en brancheadministreret registreringsordning for alternative behandlere, og de krav, der stilles inden for manuel behandling, tillige har ret til at udøve manipulationsbehandling af rygsøjlen. Ophævelsen sker som konsekvens af ændringsforslagets § 2, nr. 01 og 02, hvor alternative behandlere, der tillige er autoriserede sundhedspersoner, med forslaget får ret til at blive registrerede alternative behandlere af de af Sundhedsstyrelsens godkendte foreninger, under forudsætning af at de opfylder de krav, der stilles til registrerede alternative behandlere.

Til nr. 2 og 3

Med ændringsforslagene ændres definitionen af alternativ behandler, således at en alternativ behandler defineres som en person, der udøver sundhedsmæssig virksomhed uden for det offentligt finansierede sundhedsvæsen, og som ikke er omfattet af Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn med den sundhedsfaglige behandling, der udføres af personer inden for sundhedsvæsenet.

Dette medfører, at alternative behandlere, der tillige er autoriserede sundhedspersoner, får ret til at blive registrerede alternative behandlere af de af Sundhedsstyrelsens godkendte foreninger, under forudsætning af at de opfylder de krav, der stilles til registrerede alternative behandlere, jf. § 3 i lov nr. 351 af 19. maj 2004 om en brancheadministreret registreringsordning for alternative behandlere.

Baggrunden for ændringsforslagene er bl.a. et ønske fra brancheforeningerne om, at autoriserede sundhedspersoner, der opfylder de krav, der stilles til registrerede alternative behandlere, ligestilles med de øvrige alternative behandlere og dermed får mulighed for at benytte sig af titlen registreret alternativ behandler.

Brancheforeningernes holdning er udtryk for et ønske om at styrke RAB-ordningen som en fælles betegnelse for alle alternative behandlere, der ønsker at lade sig registrere, og som lever op til de krav, som brancheforeningerne stiller til registrerede alternative behandlere, jf. lov om en brancheadministreret registreringsordning for alternative behandlere.

Med ændringsforslagene ændres lovens anvendelsesområde således, at loven finder anvendelse på alternative behandlere og for autoriserede sundhedspersoner, der tillige er registrerede alternative behandlere i medfør af lovens § 3. En registreret alternativ behandler kan både være en person uden sundhedsfaglig autorisation og en person med en sundhedsfaglig autorisation.

Ændringsforslagene medfører, at en autoriseret sundhedsperson, der bliver registreret som alternativ behandler efter lov om en brancheadministreret registreringsordning for alternative behandlere, fortsat vil være omfattet af autorisationslovens regler om f.eks. pligter, journalføring og tilsyn.

Ændringsforslagene medfører endvidere, at autoriserede sundhedspersoner fortsat vil være omfattet klage- og erstatningssystemet inden for sundhedsvæsenet. Dette betyder, at såfremt den registrerede alternative behandler tillige er en autoriseret sundhedsperson, skal klage over behandlingen indgives til Styrelsen for Patientsikkerhed, mens et eventuelt erstatningskrav skal anmeldes til Patienterstatningen. Dette følger af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet.

Med ændringsforslagene vil der dermed, for så vidt angår klage og erstatning være tale om to forskellige systemer, afhængigt af om den registrerede behandler tillige er en autoriseret sundhedsperson eller ej.

Såfremt den alternative behandler ikke er en autoriseret sundhedsperson, skal klage over behandlingen indgives til den brancheforening, den pågældende er medlem af, ligesom et erstatningskrav som følge af behandlingen skal anmeldes til den pågældendes forsikringselskab.

Til nr. 4

Med ændringsforslaget gælder det for både registrerede alternative behandlere og registrerede behandlere, der tillige er autoriserede sundhedspersoner, at de skal have gennemført en uddannelse som alternativ behandler i henhold til de uddannelsesmæssige krav, der følger af lov om en brancheadministreret registreringsordning for alternative behandle-

re, herunder minimum 250 timers/lektioners undervisning inden for manuel behandling, for at være omfattet af ændringsforslag nr. 3 til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om en brancheadministreret registreringsordning for alternative behandlere.

Dertil gælder det, at den registrerede alternative behandler, der ikke tillige er autoriseret sundhedsperson, skal forsikre sig mod erstatningskrav, som måtte følge af manipulationsbehandling af rygsøjlen.

Til nr. 5

Konsekvensrettelse som følge af ændringsforslagets § 2, nr. 01 og 02. Det præciseres i ændringsforslaget, at det forsikringselskab, hvori den registrerede alternative behandler, der ikke tillige er autoriseret sundhedsperson, med uddannelse i manuel behandling, har tegnet sin ansvarsforsikring, er forpligtiget til en gang årligt at indrapportere anmeldte skader forårsaget af den registrerede alternative behandler, som ikke tillige er autoriseret sundhedsperson, som led i

dennes udøvelse af manipulationsbehandling af rygsøjlen til Styrelsen for Patientsikkerhed.

Til nr. 6

Konsekvensrettelse som følge af ændringsforslagets § 2, nr. 01 og 02. Det præciseres i ændringsforslaget, at den alternative behandler, der ikke tillige er autoriseret sundhedsperson en gang årligt orienterer Styrelsen for Patientsikkerhed om skader, der er anmeldt til den pågældendes forsikringsselskab som led i manipulationsbehandling af rygsøjlen.

Til nr. 7

Konsekvensrettelse som følge af ændringsforslagets § 2, nr. 01 og 02. Det præciseres, at en registreret alternativ behandler, der ikke tillige er en autoriseret sundhedsperson, der udøver manipulationsbehandling af rygsøjlen, og som tilsidesætter sin pligt til at tegne en ansvarsforsikring efter lovens § 3 a, stk. 1, nr. 2, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Liselott Blixt (DF) fmd. Karin Nødgaard (DF) Karina Adsbøl (DF) Susanne Eilersen (DF) Jeppe Jakobsen (DF)

Jan Erik Messmann (DF) Jane Heitmann (V) Eva Kjer Hansen (V) Hans Andersen (V) Jakob Engel-Schmidt (V)

Thomas Danielsen (V) Jacob Jensen (V) Laura Lindahl (LA) May-Britt Kattrup (LA) Mette Abildgaard (KF)

Astrid Krag (S) Flemming Møller Mortensen (S) Christian Rabjerg Madsen (S) Julie Skovsby (S) nfm. Karin Gaardsted (S)

Lea Wermelin (S) Yildiz Akdogan (S) Peder Hvelplund (EL) Finn Sørensen (EL) Pernille Schnoor (ALT) Torsten Gejl (ALT)

Lotte Rod (RV) Kirsten Normann Andersen (SF) Trine Torp (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurinn (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 47

Bilagsnr.	Titel
1	Hørings svar og høringsnotat, fra sundheds- og ældreministeren
2	Henvendelse af 8/11-16 fra Forsikring & Pension
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 47

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 8/11-16 fra Forsikring & Pension, til sundheds- og ældreministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der medfører, at en autoriseret sundhedsperson fremadrettet også kan kalde sig registreret alternativ behandler uden at skulle opgive sin autorisation, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om ministeren, i forlængelse af at det fremgår af svar på spørgsmål nr. 1, at der endnu ikke er fundet en løsning i forhold til problematikken om, at der på nuværende tidspunkt ikke findes en forsikring, der dækker det behov for forsikring til registrerede alternative behandlere, som L 47 skaber, vil oplyse, hvornår ministeren forventer, at der er fundet en løsning i samarbejde med Forsikring & Pension, og hvad ministeren agter at gøre, hvis der ikke er fundet en løsning på problemet inden den 1. april 2017, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvordan ministeren vil sørge for, at alle patienter sikres på samme måde i tilfælde af skader påført ved en behandling med manipulation af kroppens perifere led, uafhængigt af om behandleren er dækket af Patienterstatningen eller om behandleren er en registreret alternativ behandler, der ikke er dækket af Patienterstatningen, til sundhedsministeren, og ministerens svar herpå